

SPRÁVNÝ SÚD V BANSKEJ BYSTRICI

Robotnícka 6
974 01 Banská Bystrica

Súdna rada Slovenskej republiky
Hlavné námestie 8
814 22 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
CR-1406/2023-5537

Naše číslo
Spr 181/23

Vybavuje/
JUDr.Molčan

Banská Bystrica
18. septembra 2023

Vec

Vyhodnotenie porovnávacieho prehľadu EU v oblasti justície z roku 2023 vo vzťahu k Slovenskej republike

Vážený p. predseda Súdnej rady SR, vážená Súdna rada SR,

Listom predsedu Súdnej rady SR zo dňa 14. augusta 2023 bol Správneému súdu v Banskej Bystrici predložený materiál Vyhodnotenie porovnávacieho prehľadu EU v oblasti justície z roku 2023 vo vzťahu k Slovenskej republike s výzvou na predloženie poznatkov, námietov a názorov a otvorenie širokej neformálnej rozpravy.

Primárne je vhodné zhrnúť výsledky „porovnávacieho prehľadu“, ktoré, bez ohľadu na pozitívny záver, že slovenský justičný systém bol ako celok hodnotený ako efektívny, možno z nasledovných dôvodov pomerne jednoznačne vyhodnotiť ako nelichotivé vo vzťahu k správneému súdnictvu v Slovenskej republike.

V rámci vývoja zaťaženia za roky 2012 a 2019-2021 na 100 obyvateľov sa Slovensko v počte „nových správnych konaní“ (predpokladám, že ide o počet nových vecí napadnutých v správnej agende, resp. počet nových konaní pred správnymi súdmi) sa Slovensko umiestnilo na 24. mieste. V iných sporových a nesorových súdnych agendách (vzhľadom na to, že správne súdnictvo bolo hodnotené osobitne predpokladám, že nebolo zahrnuté aj v rámci nesorovej agendy prvoinštančných súdov) sa Slovensko umiestnilo na 8., resp. na 11. mieste.

Ďalším hodnoteným parametrom bola odhadovaná dĺžka konaní v rokoch 2012 a 2019 - 2021. Slovensko sa v rámci hodnotenia času potrebného na vyriešenie vecí v „správnych konaniach“ umiestnilo na 21. mieste. V iných súdnych agendách to bolo na 9., resp. na 10. mieste.

V miere vyriešenia vecí v rokoch 2012 a 2019 -2021, t.j. v schopnosti vyriešiť minimálne toľko vecí ako je počet došlých vecí, sa Slovensko pri správneom súdnictve umiestnilo až na 23. mieste, keď ani v jednom sledovanom roku (na rozdiel od iných súdnych agend, v ktorých sa Slovensko umiestnilo 15. a na 7. mieste) sa nedosiahla miera vyriešenia 100 %.

Záveru Vyhodnotenia porovnávacieho prehľadu EU v oblasti justície z roku 2023 vo vzťahu k Slovenskej republike sa potvrdzujú v priloženom materiály spracovanom výlučne

SPRÁVNÝ SÚD V BANSKEJ BYSTRICI

Robotnícka 6
974 01 Banská Bystrica

podľa údajov Analytického centra Ministerstva spravodlivosti SR zverejnených na <https://web.ac-mssr.sk/>. Uvádzam pre prehľadnosť len údaje za rok 2022, pričom predchádzajúce roky boli obdobné.

Podľa týchto údajov je „Dispozičný čas“, t. j. odhadovaný počet dní, potrebných na rozhodnutie vecí, o ktorých ku koncu sledovaného obdobia ešte nebolo rozhodnuté (teoreticky, za predpokladu zachovania súčasnej výkonnosti), ktorý vypovedá o kapacite súdu vysporiadať sa so stavom nerozhodnutých vecí za správne súdnictvo v roku 2022 na úrovni viac ako 647 dní, t.j. viac ako štvornásobne dlhšia ako vo veciach civilných, päťnásobne dlhšia ako v trestných veciach a takmer dvojnásobne dlhšia ako v obchodných veciach.

„Clearance rate“, t.j. ukazovateľ, ktorý vypovedá o rozhodovacej činnosti súdu a schopnosti vysporiadať sa s nápadom (vyjadruje sa v percentách ako pomer rozhodnutých a došlých vecí v sledovanom období) bol pre správne súdnictvo na úrovni 93,05 %, pričom v civilnej agende na úrovni 106,8 %, v trestnej agende na úrovni 99,21 % a v obchodnej agende na úrovni 101,32 %.

Z listu predsedu Súdnej rady SR vyplýva, že účelom prerokovania tohto dokumentu je implementácia porovnávacieho prehľadu. Pokiaľ má byť tento účel naplnený nemožno prehliadať fakt, že z obsahu prerokovávaného materiálu ako aj z údajov uvedených v prílohe tohto listu zreteľne plynie, že najhoršie výsledky sú dlhodobo dosahované práve v správnom súdnictve. Tomuto faktoru doposiaľ nebola venovaná primeraná pozornosť. Ak má Slovensko ambíciu v oblasti správneho súdnictva v budúcnosti dosahovať aspoň európsky priemer (tak, ako iné súdne agendy) bude potrebné tento prístup podstatne zmeniť.

Reforma súdnictva, ktorá prebehla v ostatnom období mala významný dopad na správne súdnictvo, ktorého emancipačný proces bol po zriadení Najvyššieho správneho súdu SR zavŕšený zriadením troch správnych súdov v Banskej Bystrici, v Bratislave a v Košiciach. Tento akt však sám o sebe na dosiahnutie želaných výsledkov nepostačuje. Prosté zlúčenie približne rovnakého počtu sudcov, ako bol počet sudcov správnych kolégií krajských súdov a nižšieho počtu administratívy do jedného miesta má nespochybniteľný potenciál dosiahnuť vyššiu úroveň špecializácie a tým aj kvality rozhodovacej činnosti. Aby však mala reforma do budúcnosti vplyv aj na kvantitatívne napredovanie v rozhodovacej činnosti správnych súdov javí sa byť nevyhnutným prijatie ďalších opatrení.

Podľa môjho názoru si situácia vyžaduje personálne posilnenie správneho súdnictva na správnych súdoch určením väčšieho počtu administratívnych zamestnancov správnych súdov. Čo sa týka určeného počtu sudcov, sme si vedomí, že tento bude možné hodnotiť až po ich reálnom naplnení a po uplynutí určitého referenčného obdobia. Už teraz je však možné s istotou povedať, že pokiaľ má približne rovnaký počet sudcov, ktorí v minulosti na krajských súdoch preukázateľne nezvládali agendu správneho súdnictva vybavovať priebežne bez prieťahov a stúpania reštančných vecí, a to napriek tomu, že na krajských súdoch mali zväčša vytvorené dobré personálne zabezpečenie administratívy, nebude možné to zvládať ani na správnych súdoch s nižšou podporou administratívy.

Podľa vyhlášky MS SR č. 149/2011 Z.z. o pravidlách určovania miest sudcov, zamestnancov...v aktuálnom znení majú okresné sudy vybavujúce rodinnoprávnu agendu stanovený počet zamestnaneckých miest na úseku výkonu súdnictva (Príloha č. 1) v pomere jeden sudca, jeden VSÚ a jeden asistent. Správne sudy majú podľa Prílohy č. 2a na jeden senát, t.j. troch sudcov, jednu asistentku, čo je zjavný nepomer. Počet VSÚ je stanovený tak, aby bol jeden na jedného sudcu, čo však nebolo možné dodržať, nakoľko pôvodne bol stanovený kriticky nízky počet asistentiek (5 na celý súd). Na Správnom súde v Banskej Bystrici je plánovaný počet sudcov 23, počet VSÚ a asistentiek bol zhodne určený po 15, čo

SPRÁVNÝ SÚD V BANSKEJ BYSTRICI

Robotnícka 6
974 01 Banská Bystrica

nezodpovedá potrebám správneho súdництва, ktoré je porovnateľne náročné ako napríklad rodinnoprávna agenda okresných súdov, a navyše omnoho viac zaťažené reštančnosťou.

Nemožno jednoducho porovnávať agendu správneho súdництва s inými súdnymi agendami, nakoľko táto zahŕňa natoľko rôznorodú množinu právnych predpisov, s ktorými sudcovia a zamestnanci pracujú, že neumožňuje uplatňovanie zaužívaných a viac menej rutinných postupov, ale neustále oboznamovanie sa s novými právnymi úpravami a postupmi orgánov verejnej správy. Ide pritom o prvoinštančnú agendu, ktorá zahŕňa tvorbu spisu, doručovanie a všetky procesné úkony prvostupňového konania, t.zn. je náročná aj na administratívu.

Pre odbúranie vecí, ktoré správne súdy prevzali z krajských súdov (v prípade B. Bystrice cca 2300 nerozhodnutých vecí + cca 800 vecí na Najvyššom správnom súde SR, ktoré sa s nejakým výsledkom kasačného konania správneho súdu vrátia) a zvládnutie nového nápadu bude potrebné prijať adekvátne opatrenia.

Samozrejme, že osobitnú úlohu zohráva fakt, že žiadny zo správnych súdov nie je doposiaľ plne obsadený na úroveň počtu sudcov, ktorá mu bola zákonom stanovená. Z údajov plynúcich z Vyhodnotenia porovnávacieho prehľadu EU v oblasti justície z roku 2023 vo vzťahu k Slovenskej republike ako aj z prílohy však vyplýva, že nejde o „fenomén posledného obdobia“, ale o dlhoročný problém, ktorý je tlačný pred sebou, bez toho, aby sa ním niečo urobilo.

Vzhľadom na uvedené sa v rámci prerokovania tohto materiálu uchádzam o podporu Súdnej rady SR a prijatie uznesenia, ktoré by Ministerstvu spravodlivosti SR navrhlo prijatie konkrétnych opatrení na odstránenie uvedenej disproporcie slovenského justičného systému a iniciovanie vnútorných procesov, ktoré by mohli takýto výsledok dosiahnuť. Najmä navrhujeme zmenu Vyhlášky MS SR č. 149/2011 Z.z. v uvedenom zmysle.

Tento materiál bol prerokovaný a odsúhlasený na pracovnom stretnutí predsedov správnych súdov, ktoré sa konalo dňa 13.09.2023, t.j. vyjadruje názory všetkých troch predsedov správnych súdov.

S úctou

JUDr. Peter Molčan
predseda správneho súdu
v Banskej Bystrici

Príloha:

**SPRÁVNY SÚD
V BANSKEJ BYSTRICI**

Robotnícka 6
974 01 Banská Bystrica

štatistické spracovanie údajov Analytického centra Ministerstva spravodlivosti SR
zverejnených na <https://web.ac-mssr.sk/>